

بسته سیاستی آموزش های مهارتی کار دانش - فرهنگی و هنری

سال تحصیلی ۹۳-۹۲

مقدمه :

آموزش استاندارد های مهارتی به آموزش هایی اطلاق می شود که موجبات ارتقاء دانش افراد و ایجاد مهارت های لازم و به فعلیت در آوردن استعداد های نهفته ی آنان را فراهم می سازد تا آن ها را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار مشخص آماده سازد و یا مهارت آن ها را برای انجام کاری که به آنان محول شده است تا به سطح مطلوب افزایش بخشد . از این رو آموزش استانداردهای مهارتی با هدف هدایت قابلیت های حرفه آموزی مهارت آموزان و استعدادهای مهارتی آنان و تبدیل توانایی های بالقوه مهارتی به فعل و عمل و تربیت نیروی انسانی ماهر و نیمه ماهر جهت اشتغال در بخش های فرهنگی و هنری وزارت متبوع می باشد .

بر این اساس در راستای تحقق اهداف مد نظر از اجرای آموزش های مهارتی کار دانش در بخش فرهنگ و هنر که همانا تامین نیازهای مهارتی و شغلی این بخش است و در راستای بهبود شرایط حاکم و توسعه و گسترش آموزشهای مهارتی بخش فرهنگ و هنر « بسته سیاستی آموزش های مهارتی کار دانش - فرهنگی و هنری » به عنوان سیاست های حاکم و ناظر (راهبردی و اجرایی) بر این بخش در سرفصل ها و محورهای زیر اتخاذ گردیده است تا ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استانها در قالب کمیته اجرایی استان کلیه وظایف محوله موضوع نظام نامه تفویض اختیار آموزشهای مهارتی را در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ در چارچوب این بسته سیاستی اجرا نمایند .

الف : امکان سنجی مراکز مهارت آموزی:

۱. تعداد مراکز مجری آموزش های مهارتی در استان/ شهرستان بر اساس نیاز سنجی آموزش های مهارتی که به تایید دفتر آموزش رسیده باشد، مشخص و اعلام شود .
۲. چار چوب و مبنای اعطای سهمیه فراگیر به هر مرکز مجری در چارچوب نظام نامه تفویض اختیار آموزشهای مهارتی و دستورالعمل های آن برابر آخرین اصلاحیه می باشد .
۳. متقاضی مراکز مجری آموزش مهارتی در چار چوب احراز شرایط دستورالعمل امکان سنجی و دستورالعمل توسعه و راه اندازی (صدور مجوز) آموزش های مهارتی انتخاب و به دفتر آموزش معرفی شوند .
۴. اعطای مجوز مرکز مهارت آموزی به موسسات و آموزشگاه هایی که ارائه آموزش مهارت آموزان فنی و حرفه ای کشور (یامهارت آموزان کار) رابعهده دارند ممنوع می باشد.
۵. دفتر آموزش چنانچه نظر بر عدم صدور مجوز مرکز مهارتی را داشته باشد باید حداکثر ظرف یک هفته از زمان اعلام ، مراتب را به استان اعلام نماید . در غیر این صورت اداره کل استان می تواند مجوز مرکز را صرفاً برای یک دوره آموزشی صادر نماید .
۶. رایه گزارش عملکرد آموزشی و اجرایی مراکز مجری به منظور تمدید و تجدید مجوز برای دوره های مهارتی در حال اجرا ، تمدیدی و جدید آموزشی توسط مدیر آموزش و مدیر بازرسی اداره کل استان الزامی است .

۷. تکمیل و امضاء فرم ها و دفترچه اطلاعات و تعهدنامه های مربوط موضوع نظام نامه تفویض اختیار آموزش های مهارتی و دستورالعمل های آن در هنگام صدور مجوز مراکز مهارت آموزی و در ابتدای هر دوره آموزشی الزامی است.

ب : برنامه آموزشی و درسی :

۱. ثبت نام فراگیران آموزش مهارتی شهرستان/ استان می بایست صرفا در مراکز مهارت آموزی همان شهرستان / استان صورت گیرد . در صورت عدم برگزاری و ارایه دوره آموزش مهارتی در یک شهرستان / استان مراتب با هماهنگی و تایید اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مبدا و مقصد صورت می گیرد . در غیر این صورت هر گونه انتقال فراگیر ممنوع می باشد .

۲. رعایت شرایط فضای آموزشی از حیث تعیین سقف فراگیران یک مرکز مجری برای هر فراگیر حداقل ۲ متر مربع الزامی است به نحوی که برای حداقل ۲ متر مربع فضای آموزشی در مرکز مهارت آموزی حداکثر سهمیه یک نفر فراگیر اعطا شود .

۳. به یک مرکز مجری مهارت آموزی صرفا برای یک مکان آموزشی در صورت شرایط احراز موضوع نظام نامه تفویض اختیار آموزشهای مهارتی و دستورالعمل های آن حداکثر تا سقف ۲۰۰ نفر فراگیر برای هر دوره آموزشی (مهر یا دی ماه) می تواند اختصاص یابد.

۴. مدیر مسئول مراکز مهارت آموزی موظف است قبل از برگزاری دوره (اول مهر ماه یا اول بهمن ماه) برنامه آموزشی و درسی دوره آموزشی مهارتی مربوط را در چارچوب دستور

العمل توسعه و راه اندازی آموزش های مهارتی و دستور العمل ثبت نام و اجرای دوره های آموزش استاندارد های مهارت آموزی تنظیم و به اداره کل استان ارایه نماید به طوری که برنامه مذکور زمان آغاز و پایان دوره آموزشی به تفکیک هر استاندارد و ساعت آموزش نظری و عملی آن با رعایت پیش نیاز و نام مربی اختصاصی دقیقاً مشخص شود . این برنامه نیز برای نظارت در اختیار واحد های آموزش و بازرسی اداره کل استان قرار گیرد .

ج : فراگیر آموزش استاندارد های مهارتی :

۱. فراگیر ویا مهارت جومخاطب آموزشی رشته های مهارتی فرهنگی هنری به افراد زیر اطلاق می گردد :

۲. افراد ماهر و نیمه ماهر که در عرصه فرهنگ و هنر شاغلند و برای کسب و یا افزایش مهارت در دوره های مذکور ثبت نام می نمایند .

۳. افرادی که حسب علاقه و توانایی فردی و یا اعلام نیاز مراکز، موسسات، کانون ها، انجمن ها، دفاتر، بنیادهای فرهنگی، هنری، سینمایی و رسانه اشتغال در عرصه فرهنگ و هنر را مد نظر قرار داده اند .

د : منابع آموزشی :

۱. انتخاب منابع درسی و سر فصل و محتوای آموزشی و ارایه جزوه ، کتاب و نرم افزار آموزشی به تفکیک هر استاندارد صرفاً در چار چوب سر فصل ها و استانداردهای آموزشی مصوب مجموعه هشتم آموزش و پرورش صورت می گیرد . بدیهی است تنها منبع و مرجع طراحی سوال برای برگزاری آزمون سر فصل ها و استانداردهای مصوب مجموعه هشتم آموزش و پرورش خواهد بود.

هـ: آزمون جامع پایان دوره مهارت :

۱. در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ آزمون جامع یا آزمون پایان دوره مهارت برای استانداردهایی که آموزش آن به اتمام رسیده باشد به صورت هماهنگ در قالب دستورالعمل اجرای آزمون و صدور گواهینامه و براساس شیوه نامه ابلاغی جداگانه در پایان هر فصل از سال، حسب تقویم آزمون برگزار خواهد شد.
۲. اطلاعات حائزین شرایط (فراگیرانی که دوره آموزش استاندارد مهارتی آنان تمام شده است)، غایبین و مردودین دوره قبل حداکثر یک ماه قبل از زمان برگزاری آزمون در اختیار گروه آزمون دفتر آموزش قرار گیرد .
۳. طراحی سوال ، چاپ پرسشنامه و پاسخنامه ، اعزام ناظر ، تصحیح پاسخنامه ، اعلام نتایج آزمون ، تحویل گواهی نامه خام و کد شناسایی به ازای هر نفر استاندارد از وظایف دفتر آموزش می باشد .
۴. نتیجه آزمون حداکثر دو هفته بعد از برگزاری آزمون توسط دفتر آموزش اعلام خواهد شد.
۵. کلیه وظایف اجرایی آزمون نظیر تعیین محل برگزاری، مراقب، عوامل اجرایی آزمون و صدور گواهی نامه از وظایف اداره کل استان می باشد .
۶. شرکت در آزمون هر یک از استانداردهای مهارتی حسب آمادگی فراگیران از اختیارات فراگیران می باشد. لذا الزامی برای شرکت و پاسخگویی به سوالات کلیه استاندارد هایی که آموزش آن توسط فراگیر پایان یافته در یک آزمون نیست .
۷. با توجه به ماهیت آزمون جامع هماهنگ ، موسسه مجری واجد صلاحیت برای برگزاری آزمون به طور متمرکز توسط دفتر آموزش انتخاب و معرفی خواهد شد .
۸. نمره آزمون عملی قطعی است و قابل اعتراض و تجدید نظر نمی باشد .

۹. مهلت اعتراض به نمره آزمون نظری حداکثر یک هفته پس از اعلام نتیجه می باشد .
۱۰. نمره آزمون نظری قابل ارفاق نیست و تنها آزمون میان دوره که توسط مربی برگزار می شود قابل اعتراض و تجدید نظر مجدد توسط مربی مربوط می باشد.
۱۱. مراقبان آزمون نظری و عملی نباید از میان مربیان و یا مدیران مسئول همان مرکز مهارت آموزی انتخاب شوند.
۱۲. تعیین حوزه های آزمون در هر استان بر اساس پیشنهاد اداره کل استان و تایید دفتر آموزش صورت می پذیرد .
۱۳. سنجش آموزش مهارتی کاردانش فرهنگی و هنری صرفاً در چارچوب آزمون جامع هماهنگ برگزار خواهد شد ، به نحوی که حسب برنامه ریزی های به عمل آمده ، آزمون مذکور در پایان هر فصل برگزار می شود.
۱۴. آزمون عملی می بایست فقط توسط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان از طریق انتخاب آزمونگران عملی و مراقب و با نظارت ناظر دفتر آموزش صورت گیرد .
۱۵. آزمون از فراگیرانی که حد نصاب نمره لازم را در یک استاندارد بدست نیاورده اند (مردودین) و غایبین صرفاً از طریق شرکت در آزمون بعدی که به صورت فصلی برگزار می شود امکان پذیر خواهد بود .
۱۶. شرکت مجدد مردودین در آزمون بعدی حداکثر برای دو نوبت متوالی امکان پذیر است.
۱۷. برگزاری هر گونه آزمون خارج از چارچوب مذکور و بدون هماهنگی دفتر آموزش فاقد وجهت قانونی بوده و از درجه اعتبار ساقط است.

و : نظارت و ارزشیابی :

۱. تهیه و ارائه خلاصه گزارش ارزیابی کمی و کیفی آموزش های مهارتی به تفکیک هر مرکز مجری آموزش های مهارتی که به تایید کمیته اجرایی استان رسیده باشد و ارائه آن در پایان دوره به دفتر آموزش و توسعه فعالیت های فرهنگی هنری الزامی است .
 ۲. تعیین ناظران عالی از سوی دفتر آموزش و اعزام آنان به استان ها برای کنترل گزارش های ارسالی و رسیدگی تخلفات در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ صورت خواهد گرفت .
 ۳. نصب اطلاعات اصلی دوره های آموزشی مهارتی در مکان مرکز مهارت آموزی به نحوی که در معرض دید همگان و فراگیران باشد ضروری است به نحوی که :
 - ۱-۳. در اطلاع رسانی استانداردهای مهارتی هر رشته به تفکیک مشخص شده باشد .
 - ۲-۳. ساعت آموزش نظری و عملی به تفکیک هر استاندارد مشخص باشد.
 - ۳-۳. مربی هر استاندارد تعیین شده باشد
 - ۴-۳. میزان شهریه مصوب اعلام شود.
 - ۵-۳. سرفصل ها و محور های اصلی آموزش به تفکیک هر استاندارد معین گردد.
 - ۴- اسامی مراکز مجری مهارت آموزی با مشخصات آموزشی و اداری و نشانی کامل در سایت اصلی اداره کل استان و دفتر آموزش برای عموم در دسترس باشد و اطلاع رسانی لازم صورت گیرد.
 - ۵- حضور و غیاب مهارت آموزان در طی دوره باید به صورت دقیق توسط مربی یا یکی از عوامل اجرایی مراکز مهارت آموزی صورت پذیرد .
- تبصره ۱: میزان غیبت موجه مجاز حداکثر ۱/۴ و غیبت غیر موجه مجاز حداکثر ۱/۸ ساعات هر درس می باشد و غیبت بیش از حد مجاز منجر به حذف درس مربوطه می گردد .

تبصره ۲: غیبت موجه شامل بیماری، مشکلات حاد خانوادگی می باشد و در سایر موارد به شورای رسیدگی به امور انضباطی که متشکل از مسئول مرکز مهارت آموزی و نماینده اساتید و مسئول آموزش استان می باشد ارجاع گردد.

۶- مدیران مراکز مهارت آموزی موظفند حداکثر تا بیست روز پس از شروع دوره آموزشی (مهر ماه و بهمن ماه) لیست کامل مهارت آموزان را به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال نمایند تا هماهنگی های لازم جهت نظارت و سایر امور مربوط به آموزش به عمل آید. بدیهی است پس از ارسال لیست مذکور، اضافه شدن مهارت آموز به لیست ممنوع می باشد.

۷- آزمون پایانی (آزمون جامع) هر استاندارد مهارت در هر سال تحصیلی در چهار نوبت آذر، اسفند، خرداد و شهریور ماه برگزار می گردد.

تبصره: افرادی که نمرات قبولی را در بخش های نظری و عملی در نوبت اول آزمون کسب ننموده اند می باید از طریق آموزش استان جهت ثبت نام در نوبت دوم آزمون به گروه آزمون دفتر آموزش معرفی شوند.

۸- ادارات کل می بایست حد اکثر دو هفته پس از دریافت نمرات آزمون و کد شناسایی ۱۸ رقمی نسبت به صدور گواهی نامه های مهارت اقدام نمایند.

ز: شهریه:

۱. شهریه رشته های مهارتی فرهنگی و هنری به تفکیک آموزش نظری و آموزش عملی حداقل ۲ ماه قبل از آغاز سال تحصیلی جدید تعیین و ابلاغ خواهد شد.

۲. این شهریه مبنای ثبت نام در هر سال تحصیلی خواهد بود. شهریه تعیین شده براساس هزینه تمام شده مراحل مختلف ثبت نام، برگزاری آموزش و آزمون دوره های مهارتی و صدور گواهی نامه و... محاسبه و تعیین خواهد شد.

۳. بر این اساس فراگیران فقط برای یک بار و در زمان ثبت نام شهریه تعیین شده را پرداخت خواهند کرد.

۴. هزینه شرکت در آزمون و صدور گواهینامه که جزیی از مبلغ شهریه می باشد در زمان ثبت نام برای شرکت در آزمون توسط مراکز مجری به حساب موسسه مجری واجد صلاحیت که در هر آزمون معرفی خواهد شد، واریز می گردد.

۵. هزینه برگزاری آزمون توسط موسسه مجری از محل هزینه های تعیین شده و دریافتی از مرکز مجری آموزش های مهارتی بابت حق الزحمه مراقبان، ناظران و عوامل اجرایی آزمون، چاپ پرسشنامه، پاسخنامه و گواهینامه، اجاره محل و یا خدمت و نظیر آن تامین و پرداخت خواهد شد.

۶. اسناد مثبت و اختصاصی ثبت نام و شهریه حداقل تا پایان همان دوره آموزشی در مرکز مجری مهارت آموزی برای رسیدگی به شکایات نگهداری شود.

ح: تخلفات مهارت آموزان در آزمون:

۱. چنانچه به جای مهارت آموز فرد دیگری در جلسه آزمون (نظری و عملی) شرکت نماید نمره نامبرده در هر کدام از بخش های آزمون (نظری و عملی) صفر خواهد بود و نیز امکان شرکت در آزمون های بعدی توسط افراد خاطی مذکور سلب می گردد.

۲. در صورت همراه داشتن کتاب، جزوه و یادداشت و سایر وسایل غیر مجاز در جلسه امتحان نظری، نمره صفر منظور خواهد شد.

۳. اختلال در نظم جلسه یا حوزه امتحانی ضمن نمره صفر، موضوع به مراجع قضایی گزارش می‌گردد.

۴. رد و بدل کردن یادداشت و روشهای مشابه، نوشتن پاسخنامه آزمون برای مهارت آموز دیگر، نمره صفر در همان آزمون لحاظ می‌گردد.

ط: شرایط انتخاب و وظایف آزمونگر عملی:

۱. آزمونگر عملی شخصی است که پس از کسب شرایط احراز در کمیته اجرایی آموزش استان از مهارت آموزان آزمون عملی بعمل می‌آورد.

۲. در انتخاب آزمونگر عملی نباید از مریبان مراکز مهارتی گزینش و استفاده شود.

۳. داشتن حداقل مدرک کارشناسی (لیسانس) یا درجه ۳ هنری شورای ارزشیابی هنرمندان کشور مرتبط با رشته آزمون

۴. لیست آزمونگران نهایی جهت اعلام نظر به دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری منعکس می‌گردد.

۵. سنجش و ارزشیابی توانایی‌ها و مهارت‌های فراگیران طبق استاندارد مهارت از وظایف آزمونگر عملی است.

۶. نمره دهی و تعیین نتایج ارزشیابی، ثبت نمره در فرم مربوطه و تأیید آن از وظایف آزمونگر عملی است.

۷. ارایه نتایج آزمون به مدیر آموزش استان از وظایف آزمونگر عملی است.
۸. استفاده از مربیان مراکز مهارتی به عنوان آزمونگر عملی مهارت آموزان همان مرکز ممنوع می باشد.
۹. تایید صلاحیت فنی و تخصصی و انتخاب آزمونگر عملی اصلح با کمیته اجرایی استان می باشد.

ی : طرح تبلیغات و جذب اولیه فراگیران آموزشهای مهارتی به صورت متمرکز

یکی از آسیب های حاکم بر آموزش های مهارتی کاردانش، ترویج امر واسطه گری و دلالی در جذب و معرفی فراگیران آموزش های مهارتی است به نحوی که در این رهگذر واسطه ها با هدف سودجویی نقش اصلی نسبت به شناسایی و جذب فراگیران و سپس معرفی ایشان به مراکز مهارت آموزی را دارند.

در روش مذکور تقریباً ۵۰ درصد هزینه شهریه به واسطه های مذکور و بقیه آن به مراکز مهارت آموزی که نقش اصلی را در آموزش های مهارتی بعهده دارند تعلق می گیرد که این موضوع موجب دلسردی مراکز مهارت آموزی و عدم وجود شرایط لازم برای انجام رسالت آموزشی مراکز یاد شده گردیده است.

لذا به منظور رفع آسیب مذکور از طریق حذف واسطه ها و توزیع و جذب فراگیران متناسب با شرایط و امکانات آموزشی مراکز مهارت آموزی طرح تبلیغات و جذب اولیه فراگیران آموزشهای مهارتی به صورت متمرکز از طریق ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استانها در چارچوب زیر به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد:

۱. هرگونه تبلیغات و اطلاع رسانی و جذب مستقیم مهارت آموز توسط مراکز مهارت آموزی ممنوع خواهد بود.
۲. جذب اولیه مهارت آموزان به صورت مستقیم توسط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان صورت خواهد گرفت.
۳. اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با همکاری دفتر آموزش نسبت به راه اندازی سامانه ثبت نام در راه اندازی آموزش و آزمون اقدام نمایند .

۴. متقاضی (فراگیر) آموزش های مهارتی از طریق سامانه ادارات کل استانی نسبت به ثبت نام اقدام خواهند کرد.
 ۵. ثبت نام نهایی فراگیران در مراکز مهارت آموزی با معرفی اداره کل استان به مرکز مجری مربوط از طریق پرداخت شهریه تعیین شده صورت خواهد گرفت.
 ۶. اداره کل استان ثبت نام شدگان اولیه را با توجه به رشته و مهارت های ثبت نامی به نزدیکترین مرکز مهارت آموزی به محل سکونت و یا محل کار فرد متقاضی آموزش دوره معرفی می نماید.
تبصره : فراگیر در صورت تمایل و وجود ظرفیت ثبت نام حق انتخاب حداکثر سه (۳) مرکز مهارت آموزی را خواهد داشت. که در نهایت در یکی از سه مرکز پیشنهادی توسط اداره کل استان ثبت نام اولیه خواهد شد .
 ۷. دانش آموزان هنرستان ها برای گذراندن آموزش های مهارتی از طریق آموزش و پرورش و یا هنرستان ها در سامانه اداره کل استان ثبت نام اولیه خواهند شد و هنرستان نمی تواند دانش آموز یا فراگیران را به صورت مستقیم به مراکز مهارت آموزی معرفی نماید.
 ۸. هر گونه جذب اولیه و ثبت نام گروهی فراگیران توسط مراکز مهارت آموزی در سامانه اداره کل استان ممنوع می باشد و داوطلبان می بایست به صورت انفرادی در سامانه ثبت نام نمایند.
 ۹. هزینه اجرای برنامه تبلیغات و اطلاع رسانی دوره های آموزش مهارتی از محل شهریه توسط مرکز مجری آموزش مهارتی به موسسه مجری واجد صلاحیت که توسط دفتر آموزش و توسعه فعالیت های فرهنگی و هنری معرفی خواهد شد، تامین می گردد .
- تبصره : کلیه هزینه های برگزاری دوره های آموزشی (نظری و عملی) و آزمون و صدور گواهی نامه به صورت هزینه تمام شده و در قالب شهریه هر رشته استاندارد در ابتدای هر سال تحصیلی در حدود ابلاغیه دفتر آموزش و توسعه فعالیت های فرهنگی و هنری توسط کمیته اجرایی آموزش مهارتی استان (با کسب نظریات مراکز مجری آموزش های مهارتی استان) تعیین و ابلاغ می شود .

۱۰. چارچوب و مبنای اعطای سهمیه فراگیر به هر مرکز مجری در چارچوب نظام نامه تفویض اختیار آموزشهای مهارتی و دستورالعمل های آن برابر آخرین اصلاحیه می باشد.

تبصره: یک مرکز مجری صرفاً برای یک مکان آموزشی و در صورت احراز شرایط فضای آموزشی (فیزیکی)، سخت افزاری، امکانات آموزشی و ... حداکثر تا سقف ۲۰۰ نفر فراگیر برای هر دوره آموزشی (مهر یا دی ماه) می تواند اختصاص یابد.